

energiavirasto

Verkkotoiminnan kohtuullisen hinnoittelun valvontamenetelmien kehittäminen

Veli-Pekka Saajo
Verkot

Reilua energiaa

Valvontamenetelmien kehittäminen valvontajaksoille 1.1.2024 – 31.12.2027 ja 1.1.2028 – 31.12.2031:

- Energiavirasto valmistelelee vuosien 2022-2023 aikana suuntaviivat sähköverkkotoiminnan ja maakaasuverkkotoiminnan seuraavien kahden valvontajakson valvontamenetelmiksi
- Menetelmien osalta kuulemista kohdistetaan nyt myös kohdistetusti asiakasryhmiin perustamalla sähköverkkotoiminnan valvontamenetelmien kehittämisen osalta sidosryhmäneuvottelukunta
- Valvontamenetelmissä sekä sähköverkko- että maakaasuverkkotoiminnassa panostetaan muutosten vaikutustenarviointiin ja läpinäkyvyyden parantamiseen tätä kautta läpi menetelmien kehittämisprosessin
- Valvontamenetelmien peruseriaatteena säilytetään mahdollisimman pitkälle yhdenmukaisuus kaikkien verkkotoimintojen kesken – eroavaisuudet perustellaan
- Valvontamenetelmien kehittämisessä otetaan huomioon selvitysten ja mm. vaikuttavuusraportin perusteella esiin nousseita kehittämiskohteita
- Valvontamenetelmien keskeinen painopiste on kokonaistehokkuuden kehittäminen verkkotoiminnassa

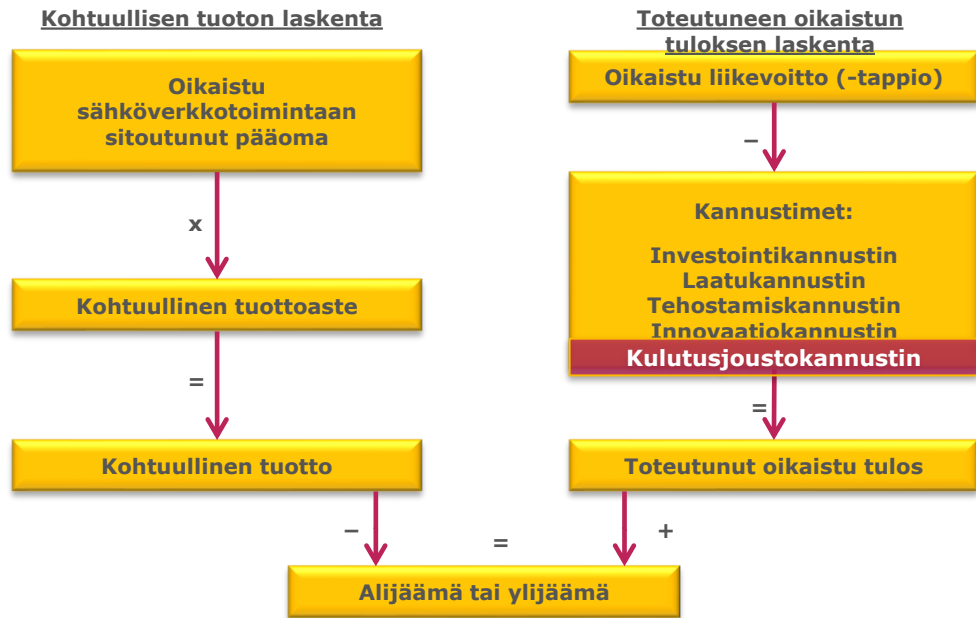
Sähköverkkotoiminnan hinnoittelun valvonnan Päätaoitteet

Verkkopalvelun kohtuullinen hinnoittelu

Verkon kehittäminen

Valvontamenetelmien perusrakenne

Tuottoaste (WACC)

- Tuottoasteen parametrit tullaan päivittämään kaikilta osin seuraavissa valvontamenetelmissä 2024 alkavalle menetelmäjaksolle
- Virasto tilaa ulkopuolisen selvityksen, joka on relevanttia ja uusinta tieteellistä tietoa hyödyntävä ja soveltava selvitys WACC-mallin arvioinnista ja kehittämisestä kaikkien verkkotoimintojen osalta valvontamenetelmissä
- Selvityksessä tarkasteltava erityisesti:
 - Beeta-kerroin, markkinariskipremio, likvidittömyyspremio, pääomarakenne, vieraan pääoman riskipremio
 - Maakaasuverkkotoiminnan lisäriski-premio
 - Arvioida reaalisen riskittömän korkokannan päivitystiheys

Sähköverkko-omaisuuden oikaisu ja investointikannustin

energiavirasto

- Pääperiaatteet lähtökohtaisesti samat kuin nykyisissä valvontamenetelmissä
- Selvitetään mahdolliset kehitys- ja muutostarpeet ja tehdään tarpeelliset täsmennykset ja muutokset
- Selvitettäviä ovat
 - Yksikköhintojen päivitystiheys
 - Yksikköhintojen muutosten vaikutusten hillintä symmetrisesti
 - Verkkokomponenttien ja niiden sisältömäärytyksien kehittäminen
 - Tarkennetaan verkkokomponenttijaottelua ja sisältömäärytyksiä tarpeellisilta osin
 - Selvitetään onko tarvetta täysin uusille verkkokomponenteille
 - Yksikköhintojen muodostamisen kehittäminen
 - Yksikköhintakyselyn kehittäminen uuden verkkokomponenttiluettelon pohjalta
 - Arvioidaan tarvittaessa vaihtoehtoisia tapoja yksikköhinnan määrittämiseen harvinaisemmille verkkokomponenteille
 - Otetaan vastaan ja arvioidaan myös mahdollisia muita muutostarpeita

Tehokkuuskannustin

- Sähkön kantaverkkotoiminta ja maakaasun siirtoverkkotoiminta
 - Arvioida sähkön kantaverkkotoiminnan ja maakaasun siirtoverkkotoiminnan hinnoittelun kohtuullisuuden valvonnassa sovellettavat tehokkuusmittausmenetelmät
 - Selvityksessä tulee arvioida Eurooppalaisten sähkön kantaverkkoyhtiöiden tehokkuusmittausprojektin käytettävyys Suomen olosuhteissa
- Sähkön jakeluverkkotoiminta
 - Sähkön jakeluverkkotoiminnan osalta tulee hyödyntää edellisen selvityksen suosittelemaa ja Energiaviraston nykyisin soveltamaa StoNED – menetelmää
 - Kilpailutettavassa selvityksessä tulee arvioida edellisen selvityksen jälkeen alalla ja kyseisen menetelmän kohdalla tapahtunut kehitys ja sen hyödynnettävyys suomalaisten sähkön jakeluverkonhaltijoiden tehokkuusmittauksessa
 - Tarkoituksena on arvioida käytettävää mallispesifikaatiota, kuten muuttujia
- Maakaasun jakeluverkkotoiminta
 - Arvioida yleisen tehostamistavoitteen soveltuvuutta maakaasun jakeluverkonhaltijoiden toimintaympäristöön
- Yleinen tehostamistavoite kaikille verkkotoiminnoille
 - Määrittää tehostamiskannustimessa eri verkkotoiminnoille sovellettavan yleisen tehostamistavoitteen taso

Laatukannustin

- Sähkön kantaverkkotoiminta
 - Kannustin jo nykyisellään hyvin yksityiskohtainen
 - Arvioidaan kannustimen päivitystarpeita erityisesti keskeytysten yksikköhintojen ja sähkön tuotannon huomioimisen osalta
- Sähkön jakeluverkkotoiminta
 - Selvitettävä erityisesti keskeytysten yksikköhintojen päivitystarvetta
 - Yksikköhinnat perustuvat 14-16 vuotta vanhoihin tutkimuksiin, joten yksikköhinnat eivät välttämättä vastaa enää todellista haittaa
 - Yksikköhintojen päivitystarvetta arvioitiin viimeksi 2014, jolloin yksikköhintoja ei kuitenkaan päivitetty
 - Vertailutason määrittelyn arviointi
 - Arvioidaan onko syytä määritellä kannustimen vertailutasoon leikkuria mahdollisten myrskyvuosien varalle
 - Nykyisenkaltaisilla menetelmillä laatukannustimen vertailutaso muodostettaisiin seuraavalle valvontajaksolle vuosista 2016-2023, jolloin pahimmat suurhäiriövuodet jäävät pois vertailutasosta
- Maakaasun siirtoverkkotoiminta
 - Arvioidaan kannustimen toimivuutta
 - Positiivinen kannustinvaikutus on edellyttänyt täydellistä toimitusvarmuutta, johon siirtoverkonhaltija on myös useampana vuotena yltänyt

Innovaatiokannustin

- Innovaatiokannustin on tarkoitus säilyttää sähkön kanta- ja jakeluverkko-toiminnan sekä maakaasun siirtoverkkotoiminnan valvontamenetelmissä
- Energiavirasto selvittää viraston sisäisenä selvityksenä:
 - innovaatiokannustimen lisäämistä maakaasun jakeluverkkotoimintaan
 - eurooppalaisia menetelmiä innovaatioiden kannustamiseksi
 - kannustimen vaikuttavuutta jo toteutuneiden projektien kautta
 - kannustinvaikutuksen laajentamista määräaikaisena hiekkalaatikkona

Kulutusjouston kannustaminen tulevissa menetelmissä

- Kulutusjoustoon velvoitetaan lainsäädännössä erityisesti sähkönjakelussa
- Aikaisempi selvitys kulutusjoustoja tukevista menetelmistä Ernst&Young Oy:ltä suositteli seuraavia mekanismeja:
 - Investointitesti ja kysyntäjoustokannustin
- EI on tilannut Swecolta lokakuussa 2021 valmistuneen selvityksen jouston kannustimista valvontamenetelmissä
- Swecon selvityksestä on nostettavissa seuraavat mekanismit jouston tukemiseksi:
 - Innovaatiokannustin/kulutusjoustokannustin
 - Joustopalvelut verkkotoimintaan sitoutuneessa pääomassa
 - Joustopalvelut läpilaskutettavana kustannuksena tehokkuuskannustimessa
 - Tehokkuusvaatimus investoinneille
- Virasto käynnistää kannustimen selvittämisen näiden selvitysten pohjalta

Miten tästä eteenpäin?

- Projektisuunnitelma tehty ja se käynnistetään heti tammikuussa
- Sidoryhmäneuvottelukunnan ensimmäistä kokousta valmistellaan

- Uudet menetelmät voimaan 2024 alkaen

KIITOS!

Veli-Pekka.Saajo@energiavirasto.fi

p. 029 5050023

www.energiavirasto.fi

@VeliPekkaSaajo

@energiavirasto

energiavirasto

Tilaa uutiskirjeemme <https://energiavirasto.mailpv.net/>